

Asia: VN/25055/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. 1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

-

2. 2 § Huoltovarmuudesta vastaavat viranomaiset

-

3. 3 § Huoltovarmuuskeskuksen asema ja toimiala

-

4. 4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

-

5. 5 § Pääjohtaja ja johtoryhmä

-

6. 6 § Työjärjestys

-

7. 7 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjaus

-

8. 8 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjausryhmä

-

9. 9 § Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä

-

10. 10 § Huoltovarmuusneuvosto

-

11. 11 § Sektorit, poolit ja toimikunnat

-

12. 12 § Valtion varmuusvarastointi

-

13. 13 § Valtion varmuusvarastoja koskeva päätöksenteko

-

14. 14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko

-

15. 15 § Tuotantovarausten ja suorituskykyvarausten hankinta

-

16. 16 § Huoltovarmuusrahasto ja huoltovarmuusmaksu

-

17. 17 § Huoltovarmuusrahaston hallinto

-

18. 18 § Kirjanpito, tilintarkastus ja tilinpäätös

-

19. 19 § Lainanottovaltuus

-

20. 20 § Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

-

21. 21 § Muissa laeissa säädettyt tuet ja korvaukset

-

22. 22 § Omaisuuden siirtyminen

-

23. 23 § Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus

-

24. 24 § Tietojenantovelvollisuus

-

25. 25 § Salassa pidettävän tiedon luovuttaminen

Huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta annettavan lain 25 §:ssä säädetäisiin, että Huoltovarmuuskeskuksella on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, oikeus luovuttaa 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tilannekuva viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle sekä sektori-, pooli- ja toimikuntatoiminnassa mukana oleville elinkeinoelämän

yrityksille ja järjestöille. Perusteluissa voisi olla aiheellista täsmentää, mitä tarkoitusta varten ja missä tilanteessa tilannekuvan luovuttaminen olisi lain mukaan mahdollista ja kuinka tilannekuvan mahdollinen vastaanottajien joukko ("mukana oleville") on tarkoitus rajata.

26. 26 § Virka-apu

-

27. 27 § Uhkasakko

-

28. 28 § Huoltovarmuusrikkomus

-

29. 10. luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

-

30. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon

Hallituksen esitysluonnoksen säätämisjärjestysperusteluissa todetaan, että ehdotuksen kannalta merkityksellinen on muun ohessa perustuslain 80 § asetuksen antamisesta ja lainsäädäntövallan siirtämisestä. Myöhemmin säätämisjärjestysperusteluissa ei kuitenkaan tarkastella asetuksenantovaltuuksia.

Jatkovalmistelussa tulisi säätämisjärjestysperusteluja täydentää tältä osin.

Säätämisjärjestysperusteluissa todetaan myös, että henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan lisäksi tietosuoja-asetusta ((EU) 2016/679) ja tietosuojalakia (1050/2018), mutta henkilötietojen käsittelyä ei tapahdu Huoltovarmuuskeskukselle osoitetuissa tehtäväkokonaisuuksissa. Myöhemmin todetaan, että tiedonsaanti- ja tiedonantovelvollisuussäännöksissä on mahdotonta yksilöidä Huoltovarmuuskeskuksen tarvitsemia tietosisältöjä, koska ne riippuvat tiedon tarpeesta kulloisenkin tilanteen edellyttämänä. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan edelleen lisäksi, että henkilötiedot eivät pääsääntöisesti kuuluisi tällaisiin välttämättömiin tietoihin ja että jos

Huoltovarmuuskeskukselle toimitetaan tiedonsaantioikeuden nojalla myös henkilötietoja, jotka eivät ole tarpeellisia 23 §:ssä viitattujen Huoltovarmuuskeskuksen lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi, Huoltovarmuuskeskuksen tulisi hävittää tiedot (s. 93).

Ehdotuksen perusteella vaikuttaa jäävän jossain määrin epäselväksi, ovatko sellaiset tilanteet mahdollisia, joissa henkilötiedot kuuluisivat tarkoitettuihin välttämättömiin tietoihin ja olisivat tarpeellisia Huoltovarmuuskeskuksen lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi. Tästä syystä jatkovalmistelussa

tulee tarkemmin käsitellä myös säännösehdotuksen suhdetta tietosuojasetukseen ja kiinnittää erityistä huomiota kansallisen liikkumavaran käyttöön.

Ruuskanen Minna
Oikeuskanslerinvirasto